

шестъ квадратни метра.—Колко души могат да се помѣстятъ въ нея? — Двама души, а въ краенъ случай и трима, но тѣ ще бждатъ много притѣснени. Кой е виновенъ за това? Всѣки самъ си е виновенъ. Колкото сж знанията му, толкова голѣма ще бжде и стаята му. Вследствие на тази тѣснота, въ човѣка се ражда известно недоволство. Лишението на човѣка отъ външенъ просторъ, отъ широта се дължи на вътрешно тѣсногрджие. Човѣкъ може да има широки, обширни идеи, а може да има и ограничени идеи — това зависи отъ степенята на неговото развитие. Причината за богатството на хората се дължи на грамаднитѣ пространства земи, съ които тѣ разполагатъ. Тия грамадни пространства сж добри условия за тѣхното развитие. Сиромаштъ може да си купи само 200—300 кв. м. земя. Какво ще направи той съ толкова малко мѣсто? Ще направи кжша на 100 метра и ще му остане 200 метра свободно мѣсто. Какво ще сѣе на 200 метра и какъ ще се прехранва? По нѣмана на собствената земя, той започва постепенно да разчита на хората и казва: Наистина, азъ нѣмамъ достатъчно земя, но еди-кой си има, отъ него ще взема на заемъ. Дойде ли човѣкъ до положение да взима земя, пари и други нѣща на заемъ, той е загазилъ вече.

Обаче, сжществува едно общочовѣшко разбиране, което почива на известно вътрешно суевѣрие, на известно невежество. Споредъ това разбиране, нѣкой казва: Объркалъ съмъ се много, но ще се оправятъ работитѣ ми. Този човѣкъ мисли, че работитѣ сами по себе си ще се оправятъ. Вѣрно е, че работитѣ всѣкога се оправятъ сами по себе си, но кога ще стане това? Какво ще правишъ, докато дойде това време? То е все едно да кажешъ, както мнозина казватъ, че пролѣтъта ще дойде! — Да, пролѣтъта ще дойде, но какво ще правишъ, докато дойде тя? Че ще дойде пролѣтъта, това е истина, но тази истина ни най-малко не помага да дойде пролѣтъта по-скоро. Като кажешъ една истина, съ това положението ти не се подобрява. Действително, когато пролѣтъта дойде, работитѣ на човѣка се уреждатъ, но мжно е, докато дойде тя. Казвашъ: Не говоря ли истината? — Ти говоришъ истината, но тя се отнася за бждещето, а не за настоящето. — Азъ сега я казвамъ. — Ти сега я казвашъ, но тя ще се реализира въ бждеще. Днесъ не можешъ да се ползувашъ отъ тази истина.